

בי"ח הרצוג עמותת עזרת נשים

הרצוג

עמותת עזרת נשים ע"ר
מרכז רפואי אינטגרטיבי

חדשות הרצוג

חדשות הרצוג 17 • אפריל 2014 • ניסן תשע"ד

האגף החדש

ע"ש אדיתה וד"ר היינץ א. סמסון

העבודה באגף החדש הולכת ומתקדמת ומתרכזת כעת בהשלמת ציפוי קירות הבטון החיצוניים בלוחות אלומיניום אפורים ובהרכבת החלונות והמעליות. בקומות חמש ושש העליונות, כבר נבנו רוב המחיצות הפנימיות. הוחל בהתקנת המערכות האלקטרומכניות בבניין.

כנס מקצועי:

הטיפול המשולב בחולה הדיאליזה

ספיקת כליות. במכון הדיאליזה שבביה"ח הרצוג, מטופלים מדי יום כ-36 חולים אלקטיביים ואלה המושפזים בביה"ח.

הצוות הרפואי והפרא-רפואי בהרצוג ובמכון הדיאליזה, שרכש ידע וניסיון רב בתחום, העשיר את המשתתפים בהיבטים שונים הקשורים בטיפול בחולה הדיאליזה, בתזונתו ובדרכי התמודדות באשפוז ממושך. בין המרצים: **ד"ר עדי ששון** - המנהל הרפואי, **מיכל קרייטר** - מנהלת שירותי התזונה, **עו"ס יונית צברי** - מהשירות הסוציאלי ו**מחמוד גיאבר** - אח ראשי במכון הדיאליזה. יום העיון זכה להצלחה רבה.

אגף הסייעוד בראשות **צביה לוי**, בשיתוף מכון הדיאליזה "כליה" בהרצוג, התכנס ב-8.1.14 ליום עיון שעסק בטיפול המשולב בחולה דיאליזה. הכינוס נועד להעמיק את ידע צוות

הסייעוד בכל הקשור לחולים הסובלים מאי-

שמאי קינן יו"ר ועד הפועל

שוב הגיעה הזדמנות לברך את כולכם - כל העושים במלאכת הקודש ו"נותנים את הנשמה" .. **במרכז הרפואי הרצוג**. אתם רואים מידי יום את שלד האגף החדש שהושלם, אך עדיין יש לדאוג שהשלד

"יקרום עור וגידים...". לשם כך, יש לשנס מותניים ולגייס בארץ ובעולם שותפים וידידים, כדי להשלים את המשימה. על העשייה הברוכה לאורך כל השנה, שלוחה לכם הוקרתנו ורק בזכות "הנשמה היתירה".. שורה עלינו הברכה. ונתברך בדברי הרב קוק: "כשהנשמה מאירה, גם שמים עוטי ערפל מפיקים אור נעים...".

באיחולי בריאות טובה לכל החולים ושמחה לבני משפחותיהם, חג חרות שמח!

שמאי קינן

ספר חדש למרכז הטראומה: "לסייע לילדים להתמודד עם טראומה"

הרצוג-המרכז הישראלי לטיפול בפסיכוטראומה יצא בימים אלה בספר חדש: "לסייע לילדים

בהתמודדות עם טראומה", בעריכת **פרופ' רות פת הורנצ'יק**, **דני ברום וגיליט סוגל**. בספר מוצגים מחקרים, גישות טיפוליות חדשות ותיאורי התערבויות קליניות שנכתבו ע"י מומחים מהארץ ומהעולם, העוסקים בבניית חוסן בקרב ילדים

לרוץ למען הרצוג

גרי סולומון ממחלקת יח"צ ודוברות, השתתף ב-21.3.14 במרתון ירושלים הבינלאומי

כשהוא רץ למען ביה"ח הרצוג. כשסיימת ביה"ח על בגדיו, רץ סולומון חצי מרתון בשעתיים, 14 דקות ו-17 שניות - שיפור תוצאתו מאשתקד בחמש דקות.

ומשפחותיהם החשופים לטראומה.

הספר, המתפרסם בשפה האנגלית, בנוי משלושה חלקים המוקדשים לפרט, למשפחה ולקהילה, תוך הדגשת חשיבות קשרי הגומלין ביניהם להצלחת תהליך ההתאוששות מפוסט טראומה. בין הנושאים הנדונים: ויסות רגשי והתנהגות אגרסיבית של ילדים החשופים לטראומה; השפעת טראומה על יכולת משחק מהנה של ילדים והוריהם; חוסן משפחתי ומרכזיות ביה"ס בקהילה במצב מלחמה. פרופ' פת-הורנצ'יק: "הספר יספק לאנשי בריאות הנפש, מחנכים וחוקרים, הבנה עמוקה לצרכי ילדים החשופים לטראומה ולדרכי התמודדות במצבים אלה".

אורנה כהן
משנכ"ל ביה"ח

עובדים/ות, מנהלים/ות יקרים/ות שלום וחג שמח,

במהלך השנים אני חולקת אתכם את תפיסותי, אמונותי וערכי כאדם וכמנהלת, אלו כולם ויחדיו מהווים את המצפן שלאורו אני פועלת.

המתרחש בבי"ח מפואר כמו הדסה, שאני מקווה שישתקם במהרה לטובת אוכלוסיית ירושלים ו/או כמו בתיה"ח משגב לדך וביקור חולים, עלול להתרחש בכל ארגון, אבל בוודאי בארגון שערכיו אינם בהירים ויחסי העבודה בו מושגתים על כוח או על קרבה, בארגון שהחזון הניהולי לא בהיר או שאיננו נתמך בכלים יישומיים ותקציביים ובארגון שחסרה בו המנהיגות שבניהול.

חובת הנהלת ביה"ח להיות ערה למרכיבים אלה העושים את ההבדל בין הצלחה לכישלון. עד כה הדבר צלח בידינו, הודות לכם העובדים והודות לכהירות הניהולית והערכית היציבה והרציפה של כלל המנהלים של ביה"ח.

אני מבקשת לאחל לכולנו שביה"ח ימשיך בשליחותו הנקייה כלפי המטופלים, שימשיך להתפתח ושימשיך לספק ביטחון תעסוקתי לעובדיו ושלעולם נדע מי אנחנו ולאן אנו הולכים.

חג שמח,
אורנה כהן

ד"ר יחזקאל קן
מנכ"ל ביה"ח

לכל משפחת הרצוג, חג שמח,

בהתקרבנו לחג החירות, אנו יכולים לעצור לרגע ולהביט סביב על ביה"ח שלנו, על עמיתינו לעבודה ועל החולים ומשפחותיהם - ולהיות גאים בעשייה המבורכת.

אין ספק שקשיים קיימים - לחץ שאינו נגמר לאשפז חולים; דרישות מכל כיוון שלעיתים קשה להבינן; מחסור לפעמים באמצעים. נכון - מערכת הבריאות במצוקה ואנו רק צריכים להסתכל "שמאלה וימינה" על מנת להבין את גודל הבעיה הפוקדת את המערכת. עם כל זאת, ביה"ח שלנו עומד איתן זה 120 שנה.

כן - קשה להאמין שביה"ח חוגג השנה 120 שנות שירות לציבור - טיפול מסור לאורך דורות, בשקט ובצנעה. כיום, אנו מהוותיקים במוסדות הרפואה בארץ העובדים כעמותה ציבורית לאורך שנים. טוב להיות צנועים אבל יחד עם זאת חשוב שידעו על קיומנו. לכן, לקראת שנת ה-120, ביה"ח פותח בסדרת פעולות שמטרתן להביא את דבר קיום ביה"ח ופעילותו לידיעת הציבור הישראלי בכלל והירושלמי בפרט. כך אנו מקווים, לא נתקל עוד בתופעה שביה"ח אינו מוכר.

יש לנו הרבה במה להתגאות - בעובדים המסורים המגיעים לביה"ח בכל עת; ביציבות הכלכלית שהיא פרי עבודה קשה והקפדה על כל הוצאה ובטיפול הרפואי הזוכה לתשכחות הן מצד החולים ומשפחותיהם והן מצד גורמי מקצוע ה"מפרגנים" לביה"ח. אני מאחל לכולנו שכך יימשך, ובעוד 120 שנה, יוכלו הירושלים וירישי היורשים שלנו לומר שהם עומדים על כתפי דור שנת ה-120!

חג כשר ושמח לכם ולבני משפחותיכם,

ד"ר יחזקאל קן

קהילתי" נערך ע"י רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל, תשקופת, ארגון התומכים הרוחניים היהודים בארה"ב (NAJC), ג'וינט ישראל-אשל ופדרציית ניו-יורק.

עו"ס יונית צברי, ממרכזות תכנית התמיכה הרוחנית, הציגה בכנס את מחקרה אודות דרכי התמודדות בנות זוג לחולים במצב וגטטיבי. ממצאי המחקר מחזקים את הצורך בתמיכה רוחנית כמשאב טיפול נוסף שיאפשר לבנות זוג אלה למצוא משמעות לחייהן.

• הסמכת מלווים רוחניים

לראשונה בישראל, הוסמכו רשמית 22 מלווים ותומכים רוחניים, ביניהם אלה העובדים בהרצוג או עשו כאן את התמחותם הקלינית:

לסייע להתמודד עם מחלה ואשפוז ממושך

רבקה זוסמן, נעמי רוט-אלברט, מייק שולץ, שרי מנדל ואילנה רז.

הטקס נערך במהלך הכנס השנתי ה-10 לליווי ולתמיכה רוחנית. התומכים הרוחניים

שהוסמכו, סיימו תכנית הכשרה שאושרה ע"י ועדת מומחים בינלאומית ועמדו בכל הקריטריונים שהציבה רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל. זהו ציון דרך חשוב בתהליך ההתמקצעות וההסמכה של תחום הליווי הרוחני בישראל.

חלון לתכנית התמיכה רוחנית בהרצוג

תכנית התמיכה הרוחנית לחולים ובני משפחותיהם, פועלת בהרצוג זו השנה השמינית בניהולם של **ד"ר אפרים יאול** ו**ד"ר יקיר קאופמן** ובסיוע הפדרציה היהודית של ניו יורק (UJA). התומכים הרוחניים, הפועלים כמעט בכל מחלקות ביה"ח, נותנים לחולה ובני משפחתו מרחב רגשי ורוחני ומסייעים להתמודדותו עם מחלה ואשפוז ממושך. התכנית מקיימת קורסי העשרה ומשמשת שדה קליני להתמחות בתחום. הרצוג תופש מקום נכבד בהובלת

צוות תוכנית התמיכה הרוחנית

תכנית התמיכה הרוחנית בארץ וד"ר קאופמן, חבר בוועדת ההיגוי של רשת הארגונים לליווי רוחני בישראל.

• נציגי הרצוג בכנס ה-10 לליווי ותמיכה רוחנית בבוה אילן

נציגות מרשימה נרשמה לביה"ח הרצוג, בכנס השנתי לליווי ותמיכה רוחנית שנערך לאחרונה בבוה אילן. הכנס "שפת הרוח כמשאב לחוסן

קורס מניעת זיהומים

קורס מניעת זיהומים הסתיים בימים אלה בהשתתפות 60 אחיות/ים מביה"ח הרצוג וממוסדות רפואיים אחרים בירושלים והסביבה. הקורס בן 30 השעות השבועיות, נערך ע"י **חנה יוסף**, אחראית תחום זיהומים בהרצוג ו**צביה לוי**, מנהלת אגף סיעוד ומקצועות הבריאות. בין המרצים בקורס: **פרופ' אלון מוזס** -

מנהל היחידה למחלות זיהומיות בביה"ח הדסה; **ד"ר ממד גלר** - מומחה למחלות

הוראה טיפולית באמצעות בעלי חיים במחלקת ילדים

עם אוגר סיבירי וארנב, ומעניקה טיפול אישי לכל תלמיד שהוריו אשרו זאת. כשהם עטופים בחלוק בידוד מיוחד, מקבלים הילדים מבעל החיים חיבוק עוטף וחם והם מגיבים בליטוף החיה. התנועה התפקודית הזו מבחינתם, נעשית לעיתים גם ללא תיווך המורה הטיפולית.

הוראה טיפולית באמצעות בעלי חיים

מיכל יאיר: "בעלי החיים מעניקים לילדים אהבה ללא תנאי ותחושת קרבה. מחקרים הראו שהם מפחיתים לחץ וחרדה, משפיעים חיובית על תחושות בדידות ודיכאון וגורמים לשינויים פיזיולוגיים כמו ירידה בלחץ דם וקצב פעימות הלב".

ד"ר יוליה נמסטינק: "במהלך הטיפול באמצעות בעלי חיים, הילדים רגועים יותר ונצפתה אף ירידה בהפרשות מהקנולה".

סיון רובין, שירותי הפיזיותרפיה: "הטיפול הזה מוריד אצל חלקם את מתח השרירים, גורם להרפייה ומעלה את טווח תנועת הגפיים".

למערכת השיעורים בבית הספר הרצוג נוסף תחום חדש - הוראה טיפולית באמצעות בעלי חיים. **מיכל יאיר**, המורה הטיפולית לתחום זה, מגיעה למחלקה

ריאה ו**ד"ר יפה אשור** - מומחית למחלות כבד משירותי בריאות כללית; **ד"ר אסתר-לי מרקוס** - מנהלת יחידת המושגמים ו**דורית גולוב** - אחות מומחית קלינית מביה"ח הרצוג; ואחיות בכירות בתחום מניעת זיהומים מבטיה"ח הדסה ושערי צדק. הקורס, המוכר ע"י משרד הבריאות לגמול השתלמות, הסתיים בהצגת פרויקט אישי. חנה יוסף: "מטרת הקורס הייתה להביא את הצוות הסיעודי לחשיבה ועשייה לצמצום ומניעת זיהומים בביה"ח. הנהלת אגף הסיעוד מתכוונת למנות צוות נאמני מניעת זיהומים שיפעל להעלאת המודעות לנושא".

חדר שיקומי באגף פסיכיאטריה

חדר שיקומי למאושפזות בעלות פוטנציאל של חזרה למגורים בקהילה, פועל בשנה האחרונה במחלקת פסיכיאטריה נשים. מטרת התוכנית, לאפשר למועמדות ביצוע עצמאי של תפקודי יומיום בסיסיים ורכישת מיומנויות התארגנות וניהול יעיל של זמן. במסגרת שיקומן התפקודי- חברתי, הן מקפידות על טיפולי הגיינה אישית, מכינות לעצמן ארוחת בוקר, יוצאות לקניות מחוץ לביה"ח ומבקרות במקומות ציבוריים. התוכנית פועלת ביזמת **ריטה לוי**, אחראית הדרכה

תעסוקתית ומשותפת לשירותי הריפוי

בחדר השיקומי

בעיסוק ולצוות הסיעוד. **ריטה לוי**: "המועמדות משתפות פעולה ומתנסות במטלות חדשות בהדרכת אנשי הצוות".

ועידת וידאו בינלאומית בהרצוג:

המציג: נוירולוג מבי"ח בג'דה, ערב הסעודית

וגופים ציבוריים קנדיים שונים, (PASGeP, CNSF, CISEPO). משתתפים בוועידה, מרכזים רפואיים ואוניברסיטאיים מקנדה, ארה"ב, צ'יילי, בריטניה, רוסיה, ספרד, ירדן, ישראל (מלבד הרצוג גם המרכזים הרפואיים אבראבנל, וולפסון והטכניון) ואוניברסיטת אלקודס באבו-דיס. מנהל התוכנית, **ד"ר יקיר קאופמן**, מנהל המחלקה הניוירופסיכיאטרית: "אני מברך את פרופ' שאווקי מג'דה ובטוח שוועידה זו, כמו קודמותיה, תחזק את שיתוף הפעולה המדעי-רפואי".

מזה שמונה שנים בהשתתפות ביה"ח הרצוג, מוקדשות לתחום הניורולוגיה ההתנהגותית ונערכות בחסות אוניברסיטת טורונטו

בוועידת הווידאו הבינלאומית האחרונה, שנערכה ב-19.2.14, לקח חלק **פרופ' עבדול חאכים שאווקי**, מנהל המחלקה הניורולוגית בביה"ח אפרן בג'דה, ערב הסעודית. פרופ' שאווקי, הציג חולה הסובל מדלקת מוחית ייחודית מסוג NMDA - RECEPTOR ENCEPHALITIS, סקר את מהלך המחלה על היבטיה הקליניים ופרט אודות טיפולים עתידיים. בדיון שנערך בהמשך, החליפו המשתתפים גישות שונות לדיאגנוזה ולטיפול.

וועידות הווידאו הבינלאומיות, המתקיימות

חלון לאגף הסיעוד

גם השנה... המשכנו לקדם, לפתח ולשדרג את מערך הסיעוד ולראשונה קיבלנו הכרה של גמול השתלמות בקורסים המבוצעים בביה"ח.

א. קורסים מוכרים לגמול השתלמות

כל קורס בהיקף 30 שעות שבועיות כשאוכלוסיית היעד - אחיות/ים מוסמכות/ים בביה"ח ומחוצה לו. חלקם מיועדים לשמש נאמני-נושא.

● **קורס מניעת זיהומים - מרכזת חנה יוסף, אחות מניעת זיהומים** התקיים במהלך ינואר-פברואר 2014 בהשתתפות 60 אחיות/ים מביה"ח וממוסדות רפואיים שונים בירושלים. הקורס, בו לקחו חלק מיטב המרצים בתחום, זכה להדים רבים בביה"ח ומחוצה לו. ראו כתבה על הנושא בעמ' 3.

● **קורס טיפול בכאב - מרכזת רני סומא, אחות הדרכה**

נערך במהלך החודשים מרץ-אפריל במסגרת 30 שעות שבועיות ובהשתתפות 54 אחיות

ואחים מביה"ח וממוסדות שונים בירושלים. בין המרצים: **ד"ר רוני וייס** - מומחה לכאב ומנהל מחלקת טיפול תומך, ביה"ח הרצפלד;

ד"ר רוני צבר - רופא פליאטיבי, יו"ר מרפאת צבר; אחיות מומחיות לתחום כאב וטיפול תומך מבתי"ח שיבא, שערי צדק ומשירותי בריאות כללית; מיטב הרופאים מביה"ח הרצוג והאחות המומחית קלינית, **רונית בכר**, מומחית בטיפול פליאטיבי. הקורס, שזור עניין רב בקרב העובדים בתחום, מהווה חלק ראשון בפיתוח והטמעת נוהל מנכ"ל בנושא פיתוח תחום טיפול פליאטיבי במרכזים גריאטריים.

● **קורס טיפול בפצעי לחץ - מרכז אוסמה**

בדאן, אח הדרכה יפתח במאי 2014 והוכר לגמול השתלמות

בתחום גריאטריה וכירוגיה. גם בקורס זה ירצו מיטב המרצים מביה"ח ומחוצה לו ויוצגו עדכונים וטכנולוגיות מתקדמות בתחום טיפול בפצעי לחץ. ההרשמה בעיצומה.

ב. סדנאות

במהלך החודשים הראשונים של השנה, נערכה סדנה בנושא החולה המונשם בהשתתפות כ- 80 אחיות/ים.

ג. קורס גישור

מטרת הקורס שנפתח בפברואר 2014, להקנות הבנה של תהליך הגישור כתפישת עולם וכגישה חלופית לפתרון סכסוכים באמצעות הידברות ותקשורת בונה. הקורס כן 60 השעות האקדמאיות, כולל שיעורים עיוניים ומעשיים בהם: הרצאות, ניתוחי אירועים, תרגול מעשי וסימולציות. הקורס מקנה תעודת מגשר המוכרת על ידי הנהלת בתי המשפט וממומן ע"י ביה"ח הרצוג, קרן הסיעוד והמשתתפים.

צביה לוי, מנהלת אגף הסיעוד ומקצועות הבריאות

פורים תשע"ד

מסיבת פורים לעובדים

התקיימה ב- 5.3.14 בבית החולים וכללה מופע סטנד אפ, תחרות תחפושות ומוראל גבוה. עשו במלאכה: מחלקת משאבי אנוש.

במרכז התמונה - דיליה מפיסיכיאטריה נשיים, בתחפושת שזכתה במקום הראשון.

מחלקת ילדים

אגף פסיכיאטריה אגף גריאטריה

קצרים

מינואר 2014 נוספו לביה"ח כ-15 עובדים.

ברכות

- לחיה גורן
- לסטיב שוורץ

תנחומים

- בית החולים הרצוג משתתף בצערה של העובדת:
- אורלי חן

- להולדת הנכד לנישואי הבת
- משירותי ריפוי בעיסוק
- מנהל מחלקת יחסי ציבור

על מות אחיה

ביה"ח הרצוג משתתף בצער המשפחה עם פטירת גימלאי ביה"ח, פליקס לוריה.

עובדים שפרשו לגמלאות

- מתת-חריפה אי
- משירותי ריפוי בעיסוק
- אלה קורצמן
- גילה זיגדון

המשך עשייה פורייה! 😊